

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Særtryk af

FOR JYSK OG FOR
DANSK HISTORIE
1966

1911–1920:

Sigvard Nygård

Den, der i 1940'erne kom op på Rigsarkivets læsesal, ville dør lægge mærke til en lidt ældre herre, bøjet over arbejdet. Han var slank, ansigtet lidt spidst og kronet med et af fortidens almindelige klædningsstykker, en kalot. Manden var arkivar Sigvard Nygård, fra 1939 emeritus, men alligevel dag efter dag arbejdende ved sin vante plads på arkivets læsesal.

Hjalmar Sigvard Alexander Nygård var født 1869 i Neksø, søn af by- og herredsfoged P. A. H. Nyegaard – fra 1864 brugte han navnet Nygård – og Elisa Marie Petræa, født Jespersen. Sigvard Nygård blev student fra Borgerdydskolen i København 1888 og begyndte at studere til skolembedseksamen. Hovedfaget var historie, bifagene dansk og latin. Han tog eksamen i januar 1895 med karakteren *haud illaudabilis*. I hovedfaget og i dansk havde han laud; men latinen havde voldt kvaler. Han var matematisk student. Allerede i skoletiden var hans interesse gået i historisk retning, og i sin fritid syslede han med personalhistorie og topografi. Han fortæller selv 1896, at han næsten udelukkende anvendte de første tre år af sin studietid herpå, således at han i virkeligheden afviklede sin eksamen på 3½ år. Så snart den var overstået, gav han sig atter i lag med sine studier, idet han især samlede sig om forarbejder til en historisk-topografisk beskrivelse af Vendsyssel.

Arkivmanden

I Provinsarkivet i Viborg skete der 1896 lidt af en revolution. Arkivassistent – således hed de yngre arkivarer dengang – Villads

S. Nygård.

Christensen blev fra 1. marts dette år rådstuearkivar i København. Den første provinsarkivar her var Jesper H.S.Jespersen, der kun havde fået en yderst nødtørftig uddannelse, inden han i 1890 begyndte at virke som chef for det nye arkiv. I sit arbejde var han stærkt hemmet af, at hans ene ben var amputeret og den ene arm delvis lammet. Det var derfor Villads Christensen, der måtte udføre langt det meste af arbejdet. Da han nu måtte forlade arkivet, mente rigsarkivar A.D.Jørgensen, at det ville være nødvendigt at afskedige Jespersen, og i skrivelse af 11. februar 1896 indstillede han Jespersen til afskedigelse fra 1. april 1897. Arkivassistent Saxild skulle forflyttes til Viborg, men skulle overtage chefstillingen, når Jespersen gik af. Den 15. februar gav A.D. Jørgensen provinsarkivaren meddelelse om skrivelsen til ministeriet, som allerede havde tiltrådt indstillingen. A.D.Jørgensen

sluttede brevet med at sige: »Det har for mig personlig været en pinlig opgave at foretage et skridt, hvis nødvendighed jeg dog alt i flere år har forudset, ligesom jeg alt ved Deres ansættelse udtalte mine betænkeligheder så vel for Dem selv som for ministeriet. Den fortsatte tilbagegang i Deres førlighed tillige med det nu indtrådte personskifte har gjort en forandring nødvendig«.

Der var nu en stilling som arkivassistent i Viborg ledig. Blandt ansøgerne hertil var S.Nygård. I sin ansøgning udtalte han, at »et længere – eller helst et stadigt – ophold ved Viborgs provinsarkiv vil være nødvendigt, for at disse studier skal kunne føre til et resultat«. Han tænkte her på sine vendsysselske studier. Der var 25 ansøgere, og når A.D.Jørgensen blandt dem indstillede Nygård, var det især på grund af hans arbejde med jysk topografi. Han blev udnævnt fra 1. marts 1896, men skulle dog gøre tjeneste i det sjællandske provinsarkiv indtil april 1897.

Årene i Viborg blev for Nygård gode og rige år. Han stiftede sit eget hjem, idet han 1898 blev gift med lægedatteren Louise eller Ischa Hammerich, med hvem han levede i et lykkeligt ægteskab, indtil hun døde i 1938. Som arkivmand blev han aldrig en af dem, der gik nye veje. Det kunne man vel heller ikke vente af et menneske med hans konservative natur. Men han var mere end flittig, og han havde et praktisk greb på arbejdet. Han var klar over, at det gjaldt om at få bragt nogenlunde orden i de store mængder af arkiver, der allerede da var bragt til huse. Det er et betydeligt ordnings- og registreringsarbejde, han fik udført i de år, han virkede i Viborg. Hans forhold til provinsarkivaren Georg Saxild synes at have været udmærket, og da han i 1906 fik en yngre kollega, Hans Knudsen, blev de to arkivarer nær knyttet til hinanden.

V. A. Secher var 1903 blevet rigsarkivar. Han var en dygtig arkivmand, hvis virke på mange måder har sat sig spor. Han var dog ikke let at arbejde sammen med, og flere af hans medarbejdere forlod derfor arkivet. 1912 tog arkivsekretær William Christensen sin afsked, og der blev derved en stilling som arkivsekretær ledig.

Af assistenterne var H.C.Roede ældst i anciennitet, men Secher ville ikke have ham som arkivsekretær. Efter ham kom Nygård, og han havde i to år – fra 1908 til 1910 – gjort tjeneste i Rigsarkivet »for videre uddannelses skyld« og med et avancement til arkivsekretær for øje. Gennem Saxild rettede Secher nu henvendelse til Nygård. Den 12. maj fortæller Saxild om sin samtale med Nygård: »Vi talte længe om sagerne, og han var, som alle forsigtigpetere, der skal til at avancere, først opmærksom på alle skyggesiderne ved forandringen«. Disse var nok ikke mindst af økonomisk art. Og økonomi betød en hel del for den sparsommelige arkivassistent. På den anden side syntes han ikke at have været alt for tilfreds med opholdet i Jyllands gamle hovedstad. Saxild sagde en halv snes år senere om ham: »Han kan ikke fordrage Viborg«. Den 18. maj 1912 meddelte Nygård landsarkivaren, at han tog imod tilbudet, og dagen efter skrev han selv til V.A. Secher og takkede. I en optegnelse fra september 1922, skrevet af rigsarkivar Kr.Erslev, oplyses det, at Nygård havde gjort ham opmærksom på, »at Secher havde tvunget ham til at tage arkivsekretærstillingen ved at true med, at han ellers ville være udelukket fra al avancement«. Hvornår en sådan pression skulle have fundet sted er uklart. Der er intet vidnesbyrd om den i Saxilds breve til Secher – og han talte ellers ret frit. Det fremgår af korrespondance med kolleger, at han over for disse har givet udtryk for sine betænkeligheder. I et brev fra moderen den 19. august hedder det: »Jeg kan ikke sige dig, hvor glad jeg er over, at din dygtighed og flid dog endelig bliver påskønnet, og du kan også tro, vi glæder os til at få jer til byen. At du har dine betænkeligheder kan jeg så godt forstå, både med hensyn til familie, det pecuniære – arbejdet i S..... [Sechers] umiddelbare nærhed og andet mere, men du må dog være glad ved den forfremmelse... Jeg tror nu ikke, S. er så slem, som du vil gøre ham. Jeg har netop i disse dage hørt, at han skal have udtalt sig meget anerkendende om din store dygtighed og flid«. I et brev til moderen gav Nygård på ny udtryk for sine betænkeligheder. Det eneste, han ville vinde

derved, var, at han kunne komme videre, men der var – som det hedder i moderens referat – fire, der skulle fjernes først. Moderen trøster ham. Da han rejste til Viborg, var der også fire, der skulle avancere før ham. »Skade, du ikke kan se en smule lysere på den forandring«.

Landsarkivar Hornemann i København faldt for aldersgrænsen med udgangen af 1922. Georg Saxild havde meldt sig som hans efterfølger. Der kunne da være tale om, at Nygård kom til Viborg som Saxilds efterfølger. Erslev spurgte i fortrolighed Saxild om hans mening, og denne gav da en yderst åbenhjertig vurdering af sin tidligere medarbejder, som han uden tvivl selv satte pris på. Det var bl.a. kommet til udtryk i et brev til Nygård fra 1913. Han taler her om deres første vanskelige år og siger: »Det er ubegribeligt, at vi klarede os, som vi gjorde. Men jeg tror unægtelig heller ikke, det var lykkedes, hvis De ikke havde været så mageløs, som De var. Den behagelige følelse, jeg havde, af at kunne stole på Deres dygtighed og uegennyttige iver under alle forhold, ville jeg næppe have kendt, hvis jeg havde haft en anden medarbejder«. Nu her i 1922 skriver Saxild om ham: »Han har en hel masse af de egenskaber, der skal til for at styre et landsarkiv. Men desværre! Han er en særling, og jeg er bange for, at hans særhed ikke vil formindskes, hvis han kommer i en ledende stilling. Han hører til dem, der kun kan se en ting fra een side, og han bider sig med hårdnakkethed fast i det synspunkt han een gang har valgt. I regelen skønner han meget fornuftigt, men af og til tager han ganske doktrinært paa en sag. Og så bliver han uomgængelig....Jeg kom udmærket ud af det med ham. Men han blev aldeles tummelumsk, når dr. Secher var i farvandet. Han nøjedes ikke med at trippe (som West), men blev ligefrem syg. Syg blev han også, når jeg en gang imellem bad ham om at foretage en embedsrejse for mig; så sov han ikke om natten og rejste af sted med en knaldende hovedpine. Enhver ny situation sætter ham nemlig ud af ligevægt«. Saxild mener nok, han ville kunne komme ud af det med personalet, måske bortset fra budet

Christensen og registrator Hofman Bang. »De er lige usmidige begge to«. Alt hvad der hørte til det egentlige kontorarbejde, ordning o.l. ville han kunne lede »brillant«. Men tilsyn med bygning og forhandling med håndværkere ville nok falde ham besværligt »og indvikle ham i en række stridigheder. Han tror nemlig, at en akademiker er en håndværker langt, langt overlegen, og han tror, at alle håndværkere vil snyde, og at de er udygtige og dovne.... Summa summarum: Viborg-arkivet kan nok bruge ham som chef; han vil blive en underlig snegl at have at gøre med for publikum, men sit arkiv vil han holde i mønster-værdig orden, og dets arbejde vil han fremme«.

Kort efter talte Kr.Erslev med Nygård. Han sagde, at Nygård ikke kunne være sikker på at blive den første, der avancerede i »hovedarkivet«, da C.Christiansens meget større kendskab til dette muligvis kunne opveje hans kun lidt mindre anciennitet. »Dette berørte naturligvis N. meget ilde«. Et par dage senere talte Erslev på ny med Nygård. Han må på dette tidspunkt have sagt nej til landsarkivarstillingen og spurgte, om dette afslag ville blive anført mod ham ved senere avancement i Rigsarkivet. Det kunne det jo ikke godt, sagde Erslev, det var commune naufragium, da alle, lige til Marquard, Holger Nielsen og Norvin, havde givet afslag. Spørgsmålet blev i øvrigt ikke aktuelt, da Saxild ikke, som indstillet af Erslev i skrivelse til ministeriet af 26. oktober 1922, blev landsarkivar i København. Det blev i stedet arkivar Holger Hansen i Rigsarkivet, og S. Nygård blev derefter hans efterfølger, fra 1. april 1923, som arkivar, og forblev det til sin afsked i 1939. Chef blev han aldrig.

S. Nygård kom til at betyde meget for Rigsarkivet. Han var ikke blot flittig, men han kunne også dag ud og dag ind, år efter år, holde ud ved det samme arbejde. Hans virke som samler havde vel lært ham det. I mange år virkede han med at færdiggøre det store arbejde: Fortegnelse over kongelige resolutioner gennem Rentekammeret 1660–1719. Flere havde arbejdet derpå, men de 13 store bind er dog først og fremmest Nygårds indsats. Mange

Da Landsarkivet i 1890 blev oprettet i Viborg, blev det snart et centrum for studiet af jysk historie og for selskabets virksomhed, så længe interessen særlig rettede sig mod jysk historie. Her er Landsarkivets læsesal i 1909. Siddende ved bordet fra venstre historikeren og museumsmanden Hugo Matthiessen og daværende assistent, d.v.s. arkivar, Hans Knudsen; stående fra venstre først en af de trofaste besøgende, oberstløjtnant M. Th. J. Søegaard, medudgiver af »Vider og vedtægter«, og dernæst landsarkivar Georg Saxild samt registrator, mag. art. Anders Pedersen.

arbejdsår tilbragte han også med nyordning af Rentekammerets jyske kontorer og landvæsenkontorerne. For Rigsarkivet udgav han bd. 5 af Vejledende Arkivregistraturer, der giver en summarisk oversigt over de danske kirkebøger. Ikke så længe før sin afsked fik han overdraget fortsættelsen af Kronens Skøder. Han arbejdede herpå i mange år af sit otium, og tre store bind af dette værdifulde værk, udkommet 1941, 1950 og 1955 og omfattende årene 1689–1765, skyldes hans flittige og utrættelige pen.

Samleren og historikeren

Arkivar Nygård er vel nok en af de betydeligste og flittigste samlere, det danske arkivvæsen nogensinde har haft. Da han kom til

Viborg, begyndte han med anvendelsen af utalte timer af sin fritid på udskrivning af sedler med oplysninger fra det nørrejske arkivmateriale, først og fremmest de mange kirkebøger. Tanken med materialet har vel oprindeligt været, at det skulle danne grundlag for egne studier og publikationer. Men det synes efterhånden at være blevet et mål i sig selv, og når Nygård i 1912 ikke var altfor begejstret for at komme til København var en af grundene vel også den, at han ikke kunne nå at afslutte bearbejdelsen af det jyske materiale til sine samlinger. Ved sin død efterlod han et materiale på 350.000 sedler, som i henhold til hans bestemmelse af 1944 skulle overgå til Rigsarkivet. De indeholder et meget stort materiale til jysk personalhistorie og herregårdshistorie, og velordnet som samlingen er, vil den blive til uvurderlig betydning for historisk arbejde i årene fremover. Mange kunne i øvrigt drage nytte af dem i Nygårds live. Med aldrig svigtende venlighed og hjælpsomhed gav han oplysninger fra sit vældige seddelarsenal, ofte uden betaling eller i hvert fald kun mod et beskedent honorar.

Nygårds egen litterære produktion blev ikke overvældende. Han var stærkt interesseret i sin slægts fortid – samlede også et stort familiearkiv, der nu er i Rigsarkivet. 1929 udgav han bogen om bedstefaderen: Justitsråd Peder Nicolai Nyegaard til Frederikskilde, og 1933 kom hans måske værdifuldeste værk: Familien Nyegaard på Frederikskilde (1811–1862), der også har betydelig kulturhistorisk værdi. Hans lille Anvisning til at drive historisk-topografiske studier, fra 1911, er genoptrykt 1928–29 og vil muligvis snart komme i nyt optryk. Han har her kunnet øse af sin rige viden om lokalhistorisk materiale, og den lille artikel har været flittigt brugt. Sammen med Th. Hauch-Fausbøll udgav han bd. 5 af Patriciske Slægter. I Jyske Samlinger skrev han også enkelte artikler, hvori han kunne bruge sine store samlinger og udnytte sin omfattende viden. Nævnes kan bl.a.: Bidrag til nogle jyske hovedgårdes historie i nyere tid 1–4 (Jyske samlinger 3. og 4. rk.) og Len og stamhuse i Jylland (smst. 4. rk. III). I det store værk om

Danske Herregaarde ved 1920 blev hans samlinger virkelig til gavn for hans eget arbejde. Af de 77 artikler om jyske herregårde har han skrevet de 24. Hans artikler om jyske herregårde til 4. udg. af Trap Danmark betød en meget stor landvinding. Hans viden om godsejere, især i 1600-årene og senere, var næsten uudtømmelig, og dette værk vil altid stå i gæld til ham. Nygård skrev et godt dansk, klart og naturligt. Her var hverken forsøg på at bruge gamle udtryk eller videnskabelig »slang«, og ofte kunne han forme sin fremstilling, så den blev levende og plastisk.

Redaktøren

Det jyske historisk-topografiske selskab havde en styrelse på tre mand. 1909 blev S. Nygård en af disse, idet han fulgte efter pastor Vilh. Bang. Hans to kollegaer var rektor Heise og rådstuearkivar, dr. Villads Christensen, der var redaktør. Når man tager Nygårds store topografiske interesse og rige viden i betragtning, var det naturligt, at han kom med i selskabets styrelse og derigennem også i redaktionen af Samlinger til Jydsk Historie og Topografi. 1911 skulle der være nyvalg. Villads Christensen erklærede sig villig til at modtage genvalg, men på betingelse af, at han blev fritaget for redaktør- og sekretærhvervet. Han regnede med, at »cand. Nygaard er villig til at løse mig af«. Heise var af samme mening. Nygård udtalte, at han som den yngste i styrelsen følte sig forpligtet til at overtage disse hverv, når dr. Christensen ikke længere ville. Ved valget fik Nygård 23 stemmer, Villads Christensen 22 og Heise 19. Der var faldet 5 stemmer på Saxild, 4 på Klitgaard og 2 på Jeppe Aakjær. Medlemstallet var på dette tidspunkt 229 – 1872 havde det været 301, 1908 var det 256 – så det var ikke en forening i rivende udvikling. Nygård foreslog kort efter, at man på omslaget trykte en opfordring til at blive medlem. Det næste skridt måtte være at udsende direkte henvendelser til præster og andre, men det var både dyrere og besværligere. Hans mål var at komme op på 300 medlemmer.

At være redaktør af Samlinger til Jydsk Historie og Topografi

var dengang ikke noget stærkt tyngende hverv. Anmeldelser o.l. var sjældne. Det var så at sige kun artikelstof, der blev bragt. I årene 1914–19 kom der i alt 1.075 sider eller o. 180 sider pr. år. I Nygårds redaktørtid var der ikke tale om at prøve nye veje eller at gøre forsøg på at knytte nye medarbejdere til samlingerne. Man tog, hvad man fik sendt, og fortsatte den linie, som havde været fulgt i en årrække. Nygård foretog dog en omhyggelig bedømmelse af de modtagne bidrag. Som regel var hans domme præget af hans solide viden og et fornuftigt jugement. Til tider kunne han dog også formulere en kendelse, der var skarpere, end hans to medredaktører syntes rimeligt. Om en artikel af en senere meget kendt historiker sagde han; den »skal jeg på det varmeste anbefale til kassation«. Emil Madsens bog om Jylland i det 16. Aarhundrede, som selskabet udgav i 1914, blev også skarpt kritiseret af Nygård, der som forudsætning for en udgivelse måtte kræve betydelige ændringer. Der er ingen tvivl om, at hans kritik var berettiget. I øvrigt var salget ringe. 1915 var bogen kun solgt i 20 eksemplarer.

Megen ærgrelse i disse år havde den sparsommelige Nygård af forholdet til kommissæren, Tillges boghandel, der var kommet i økonomiske vanskeligheder og ikke kunne afregne med Nygård. Det endelige tab blev vistnok 810 kr. Krigsårenes inflation betød også, at det blev sværere og sværere at skaffe balance. 1919 foreslog redaktøren både at forhøje kontingentet – til 6 kr. – og forfatterhonoraret, fra 32 til 40 eller 48 kr. pr. ark. Situationen gav anledning til en skriftlig meningsudveksling inden for redaktionen, hvis øvrige medlemmer var Villads Christensen og Saxild, der var kommet ind som suppleant efter A. Heise, der døde 1915. Villads Christensen udtalte: Der er vel ingen, der har courage til at foreslå at standse. Vi har jo løst opgaven, og vort tidsskrift er blevet overflødigt, efter at de mange amtstidsskrifter er kommet til. Hvis stoffet svinder ind sammen med antallet af medlemmer, må vi for alvor tænke på at ophæve selskabet. Også Saxild var mest stemt for, at tidsskriftet skulle gå ind. Der var nu nok noget rigtigt i den dom, som den unge arkivar Hans Knudsen året efter fældede

over sin chef: »Han burde blot aldrig have været indvalgt, thi han har jo i virkeligheden ingen interesse for sagen«. Heldigvis kom det da heller ikke til at gå, som han ønskede.

Der skulle være nyvalg for perioden 1921–25. December 1920 meddelte Nygård sine kollegaer, at han ikke havde lyst til at binde sig »til redaktionsvirksomheden for fem år og heller ikke er den rette mand, da jeg ikke har den energi i behold, som der vist vil blive rigelig brug for i den nærmeste tid«. Han mente, at man skulle søge at få Hans Knudsen ind i styrelsen. Knudsen var nok villig, selv om han også havde ringe tillid til »foretagendets fremtid«, påvirket – som han selv siger – af Saxilds skildring af situationens elendighed og hans lyst til at få halsen drejet om på det samfund. Der var lidt tovtrækkeri om, hvem af styrelsen der skulle »have lov til at begaa harakiri«. Det blev Saxild. Han begrundede det bl.a. med, at han var af den mening, at tidsskriftet burde gå ind. Fra 1921 bestod styrelsen derefter af Villads Christensen som formand, Hans Knudsen som sekretær og Nygård. Da Villads Christensen døde 1922, overtog Nygård hvervet som formand. Det beholdt han til 1931. Den sidste tid skulle blive kampfyldt og dramatisk, men det fortælles der om andetsteds. I Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie var han medlem af styrelsen fra 1917, og 1954 blev han æresmedlem i samfundet.

Mennesket

I bogen om familien på Frederikskilde har S. Nygård i forordet skildret sin egen tid i et kort rids. Han siger, at allerede i bedstefaderens tid begyndte nedgangen, og den er blevet fortsat til i dag med stedse voksende fart, »en ganske naturlig følge af den altfor tidligt erhvervede og derfor idelig misbrugte politiske frihed, af den næsten overalt i frihedens fodspor følgende tro på den stærkeres ret, af kvindens såkaldte »frigørelse«, der var naturstridig og derfor kun blev til gavn for få, men til fordærv for mange, af en litteratur, hvis alfa og omega var lummer elskov og erotiske excesser, af de talrige tekniske fremskrift, der gjorde menneskene

materielle og sløvede de åndelige interesser, af den antediluvianske sportsmani... Mange går derfor yderst slet udrustede ud i livet og glider vilje- og tankeløst ud i vor tids store mudderpøl«. Den livsopfattelse, der her kom til orde, prøvede Nygård at gennemføre i sit eget liv. Han afviste at stemme ved valg, han nægtede at deltage i nogen »fagorganisation«, og til han lukkede sine øjne den 28. august 1964, lykkedes det ham at undgå enhver benyttelse af et af teknikkens vidundere, telefonen. Det var nok ikke for hårdt, når Saxild sagde om ham, at han var en sær snegl, ja en særling. Og han kunne være kantet og stejl, stiv og halsstarrig. Nu og da måtte en mand som Nygård komme på kant med sine medborgere. Men derfor må det ikke glemmes, at han ikke blot var en flittig mand, der ydede arkivvæsenet, dansk historisk arbejde og det jyske historiske-topografiske selskab store tjenester. For mange stod han også som en hjælpsom og venlig mand, og bag det lidt barske ydre kunne der findes megen stille humor, være et muntert glimt i øjet. Blandt sine kolleger havde han mange venner, som mindes ham med glæde. Der var mange strenge i hans sind, han havde interesse for poesi. Da hans kone lå på hospitalet kort før sin død, kunne han ikke nøjes med besøgene, men skrev små breve til hende. I et af dem fortalte han, hvordan han læste digte, når han blev træt af herregårdene, eller »jeg klimprer lidt og optegner med en højst mangelfuld nodeskrift melodier, som jeg i ældre og nyere tid har lavet«. I de sidste svære dage inden hendes død skrev han små brevkort hjem til hende, mens han var på vej til arkivet. På det sidste kort står kun »Venligst hilsen«. I sit forhold til »min hjertenskære lille viv« kom hans stærke, her så ømme, følelser til udtryk. Arkivar Sigvard Nygård var et mærkeligt menneske. Der var i ham så store og stærke modsætninger, at de vel kun findes hos de få. Han havde sine idealer og blev dem tro til den sidste dag.

Johan Hvidtfeldt

Ovenstående bygger dels på breve i S.Nygårds arkiv i Rigsarkivet, dels på akter i Rigsarkivets arkiv.